

Was-wordt-lijst Financiële verordening 2017 en 2023

Financiële verordening 2017 (was)	Financiële verordening 2023 (wordt)	Toelichting
Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording		
<i>Artikel 2. Programma-indeling</i> 1. De raad stelt de programma-indeling vast.	<i>Artikel 2 Vaststelling programma-indeling en paragrafen</i> 1. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die raadsperiode vast.	Uitgebreidere formulering
<i>Artikel 2. Programma-indeling</i> Lid 2 en 3	<i>Artikel 2 Vaststelling programma-indeling en paragrafen</i> Lid 2a en 2b	Wijziging in nummering.
<i>Artikel 2. Programma-indeling</i> Lid 4	<i>Artikel 2 Vaststelling programma-indeling en paragrafen</i> Lid 3	Wijziging in nummering.
	<i>Artikel 2 Vaststelling. programma-indeling en paragrafen</i> 4. In de programma's wordt, in de jaarrekening, de kadernota en de begroting, in elk geval separaat aandacht besteed aan de onderwerpen Welzijn en Sociaal Domein inclusief de door burgemeester en wethouders voorgestelde beleidsindicatoren.	Nieuw Toevoeging vanwege aangenomen amendement in de raadsvergadering van 23 maart 2023.
<i>Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken</i> 1. Bij de begroting en jaarstukken worden onder elk van de programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead de baten en lasten per taakveld weergegeven.		Vervallen Dit artikel maakt geen onderdeel uit van de modelverordening van de VNG. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit bovendien al als verplichting opgenomen voor de totale begroting. Omdat de algemene dekkingsmiddelen in programma 0 zitten, zou het in artikel 3, lid 1 genoemde overzicht minder informatie geven dan

		de huidige overzichten per programma in de begroting.
<i>Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken</i> 2. Bij de begroting en jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de uitvoeringsinformatie ingedeeld naar programma's.		Vervallen Dit maakt geen onderdeel uit van de modelverordening van de VNG, omdat dit al verplicht geregeld is in het BBV.
<i>Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken</i> Lid 3 en 4 Lid 5 Lid 7	<i>Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken</i> Lid 1a en 1b Lid 2 Lid 3	Wijziging in nummering.
<i>Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken</i> 6. Het college informeert de raad uiterlijk 1 april over het voorlopige financiële saldo van de jaarrekening van het afgelopen jaar. De jaarrekening wordt behandeld in de raad voorafgaande aan de raad waarin de Kadernota wordt behandeld.		Vervallen Dit maakt geen onderdeel uit van de modelverordening van de VNG. In de praktijk valt dit ook midden in de accountantscontrole.
<i>Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten</i> 3. Het college informeert de raad in de eerst volgende raadsvergadering als ze verwacht, dat de lasten van een taakveld de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden, de investeringsuitgaven van een investeringskrediet het geautoriseerde investeringskrediet dreigen te overschrijden, of de baten van een taakveld de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijven, met meer dan € 50.000.	<i>Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten</i> 3. Burgemeester en wethouders informeren de raad per omgaande als zij verwachten, dat de lasten van een taakveld de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden, de investeringsuitgaven van een investeringskrediet het geautoriseerde investeringskrediet dreigen te overschrijden, of de baten van een taakveld de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijven, met meer dan € 50.000. De raad geeft aan of hij een voorstel wil voor het wijzigen van de geautoriseerde lasten van het taakveld, voor het wijzigen van het geautoriseerde investeringskrediet, of voor het bijstellen van het beleid.	De tekst van de modelverordening van de VNG is overgenomen, deze formuleert dit artikel wat uitgebreider. Burgemeester en wethouders dienen de raad per omgaande te informeren wanneer de overschrijding zich naar verwachting voordoet, de vorm kan mondeling (bijv. in raadsvergadering), maar ook schriftelijk (via memo). Daarnaast bevat de modelverordening een toevoeging, die de raad extra mogelijkheden biedt voor het vragen om een voorstel. Dit kan het geval zijn wanneer de raad vindt, dat burgemeester en wethouders met een voorstel hadden moeten komen, maar waarbij dat niet is geschied. Het bedrag is onveranderd gebleven.

<i>Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten</i> 6. Bij investeringen groter dan € 100.000 informeert het college de raad in het voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.	<i>Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten</i> 6. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, leggen burgemeester en wethouders voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investerings-voorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor. Bij investeringen groter dan € 100.000 informeren burgemeester en wethouders de raad in het voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.	De tekst van de modelverordening van de VNG is overgenomen, deze formuleert dit artikel vollediger. Het bedrag is onveranderd gebleven.
<i>Artikel 6a. Tussentijdse beleidsmatige rapportage</i> 1. Het college informeert de raad door middel van een tussentijdse Bestuursrapportage over de uitvoering en de bijstelling van het beleid. Deze rapportage wordt behandeld in de raad voorafgaand aan de raad waarin de Kadernota wordt behandeld.	<i>Artikel 6a. Tussentijdse beleidsmatige rapportage</i> 1. Burgemeester en wethouders informeren de raad door middel van een tussentijdse Bestuursrapportage over de uitvoering en de bijstelling van het beleid. Deze rapportage wordt in juli (tegelijk met de Kadernota) in de raad behandeld.	Conform de langetermijnagenda (LTA) is de bestuursrapportage opgenomen in de julivergadering, tegelijk met de Kadernota..
<i>Artikel 6b. Tussentijdse financiële rapportage</i> 1. Het college rapporteert twee keer per jaar over de realisatie van de begroting van de gemeente middels een Financiële rapportage. De eerste Financiële rapportage wordt tegelijkertijd met de Bestuursrapportage aangeboden, de tweede rapportage wordt uiterlijk in november in de raad behandeld.	<i>Artikel 6b. Tussentijdse financiële rapportage</i> 1. Burgemeester en wethouders rapporteren twee keer per jaar over de realisatie van de begroting van de gemeente middels een Financiële rapportage. De eerste Financiële rapportage wordt gezamenlijk met de Bestuursrapportage aangeboden d.m.v. een voorjaarsrapportage, de tweede rapportage wordt als najaarsrapportage uiterlijk in december in de raad behandeld.	De 2^e financiële rapportage wordt behandeld in de decemberraad, zodat zoveel mogelijk begrotingsbijstellingen meegenomen kunnen worden.
	<i>Artikel 7. Jaarstukken</i> Gelijktijdig met het aanbieden van de jaarstukken bieden burgemeester en wethouders de raad het voorstel aan over de bestemming van het jaarrekeningresultaat.	Nieuw Deze tekst is overgenomen uit de modelverordening van de VNG.

<i>Artikel 7. Informatieplicht</i>	<i>Artikel 8. Wensen en bedenkingen over grote onderwerpen</i> 2. Voorafgaand aan het aangaan van een verplichting groter dan € 100.000 initiëren burgemeester en wethouders een zienswijze-procedure door de raad.	Nieuw Deze tekst is overgenomen uit de model-verordening van de VNG.
Hoofdstuk 3. Rechtmatigheidsverantwoording		
	<i>Artikel 10. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording</i> 1. De raad stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid. 2. In de rechtmatigheids-verantwoording bij de jaarrekening rapporteren burgemeester en wethouders aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. 3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 20.000 nader toegelicht. <i>Artikel 11. Voorwaardencriterium</i> 1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen,	Nieuw Deze tekst is overgenomen uit de model-verordening van de VNG en is nieuw omdat de rechtmatigheidsverantwoording nu bij burgemeester en wethouders komt te liggen.

	bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. 2. Burgemeester en wethouders bieden de raad jaarlijks uiterlijk op 31 december voorafgaand aan het controlejaar ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheers-handelingen kunnen voortvloeien. <i>Artikel 12 Begrotingscriterium</i> 1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen; 2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 5. 3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. 4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:	
--	---	--

	a. er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren; b. er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling; c. de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage. 5. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. <i>Artikel 13 Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium</i> 1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen. 2. Burgemeester en wethouders zorgen voor en leggen vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen.	
Hoofdstuk 3. Financieel beleid	Hoofdstuk 4. Financieel beleid	
<i>Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa</i> Het College biedt tenminste één keer in de vier jaar een (geactualiseerde) nota activabeleid aan. Deze nota vormt de basis voor het te voeren activabeleid.	<i>Artikel 14. Waardering en afschrijving vaste activa</i> 1. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in Bijlage 2 afschrijvingsbeleid bij deze verordening.	1. De afschrijvingstermijnen maken nu onderdeel uit van deze verordening en liggen daarmee meerjarig vast, voorheen waren de afschrijvingstermijnen jaarlijks opgenomen als bijlage bij de jaarrekening.

	2. Burgemeester en wethouders bieden de raad jaarlijks een meerjaren-investeringsplan aan als bijlage bij de begroting, waarbij inzicht wordt verschaft in de geplande investeringen en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten voor de komende meerjarenperiode.	2. Een meerjareninvesteringsplan maakt nu onderdeel uit van de begroting.
<i>Artikel 11. Reserves en voorzieningen</i> 1. Het aantal reserves en voorzieningen blijft beperkt tot het hoogst noodzakelijke. 2. Nieuwe reserves en voorzieningen worden ingesteld bij besluit van de gemeenteraad. 3. Toevoeging en aanwending van reserves gebeurt bij een voorafgaand besluit van de gemeenteraad. 4. Toevoeging en aanwendingen van voorzieningen kan gebeuren bij een besluit achteraf genomen door de gemeenteraad. 5. Reserves zijn niet rentedragend, tenzij het dekkingsreserves van kapitaallasten betreffen, dan wordt het rentepercentage van de kapitaallasten toegevoegd. 6. Aan een voorziening wordt geen rente toegevoegd. 7. De minimale hoogte van de algemene reserve wordt als volgt bepaald: a. Minimale streefwaarde: 20% van de omzet. b. Absoluut minimum: 15% van de omzet. c. Indien de uitkomst van de risico inventarisatie (incidentele risico's) vermenigvuldigt met de ratio 2,0 hoger uitkomt dan de waarde genoemd onder artikel 7b dan geldt deze waarde als minimum-hoogte van de algemene reserve. 8. Het college biedt jaarlijks bij de Kadernota ter besluitvorming een geactualiseerde lijst van alle reserves en voorzieningen aan,	<i>Artikel 16. Reserves en voorzieningen</i> 1. In de begroting en de jaarstukken vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats. 2. Burgemeester en wethouders bieden de raad eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt in ieder geval: a. het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen; b. de uitwerking van het beleid inzake weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen. 3. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt in ieder geval aangegeven: a. het specifieke doel van de reserve; b. het bestedingsplan van de reserve; c. de voeding van de reserve; d. de maximale hoogte van de reserve; en e. de maximale looptijd. 4. Als een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.	1. Dit vervangt lid 5 en 6 van de oude verordening. Er vindt nl. geen rentetoe rekening plaats. 2. Door een vierjaarlijkse nota wordt het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen periodiek herijkt. Lid 3 en 4 geven de raad meer inzicht in de bestemmingsreserves. De modelverordening van de VNG gaat niet in op de omvang van de algemene reserve. Wij stellen daarom voor onze gewenste uitgangspunten voor de omvang van de algemene reserve jaarlijks vast te leggen in de uitgangspunten van de begroting en net als de VNG niet in de financiële verordening. Dit biedt ons de flexibiliteit om indien nodig jaarlijks een nieuwe afweging te maken over de uitgangspunten voor de omvang van de algemene reserve zonder de financiële verordening te hoeven aanpassen. De raad stelt jaarlijks de begroting vast en behoudt daarbij dus de zeggenschap over de uitgangspunten voor de omvang van de algemene reserve. De gewenste hoogte van de algemene reserve koppelen we aan de benodigde weerstandscapaciteit. Dit biedt meer duidelijkheid in de gewenste omvang van de algemene reserve, omdat er dan zekerheid bestaat over het kunnen

waarbij per reserve en voorziening onderscheid wordt gemaakt tussen: a. Actualisatie beleidsmatige kaders; b. Actualisatie financiële doorrekening.		afdekken van de risico's. Een koppeling aan de omzet geeft geen garantie over de afdekking van de risico's. Bovendien maakt het huidige rijksbeleid met (toenemende) incidentele middelen de jaarlijkse omzet minder stabiel, waardoor ongewilde fluctuaties kunnen optreden als de algemene reserve hieraan gekoppeld is. Voor de minimale omvang van de reserve hanteren we wel een percentage van de omzet. Als de omvang van de algemene reserve onder deze grens komt, leggen burgemeester en wethouders een voorstel voor aan de raad waarmee de algemene reserve weer boven deze ondergrens wordt gebracht. Bij deze bepaling wordt ook de reserve grondexploitatie betrokken.
<i>Artikel 12. Kostprijsberekening</i> 5. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijn de activa, bedoeld in het eerste lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De uitkomst van dit percentage van de omslagrente wordt binnen een marge van een half procent afgerond. 7. Indien de werkelijke rentelasten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in euro's die op basis van de voor gecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, vindt er geen		6. Vervallen, er vindt wettelijk geen rentetoerekening meer plaats. 7. Vervallen, idem.

correctie plaats, tenzij deze afwijking groter is dan toegestaan is in het BBV.		
<i>Artikel 13. Prijzen economische activiteiten</i> 1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.	<i>Artikel 18. Prijzen economische activiteiten</i> 1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht.	De tweede alinea is nu opgenomen als (nieuw) vierde lid.
<i>Artikel 13. Prijzen economische activiteiten</i> 2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.	<i>Artikel 18. Prijzen economische activiteiten</i> 2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht.	De tweede alinea is nu opgenomen als (nieuw) vierde lid.
<i>Artikel 13. Prijzen economische activiteiten</i> 3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen.	<i>Artikel 18. Prijzen economische activiteiten</i> 3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaan burgemeester en wethouders uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen.	

Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.		De tweede alinea is nu opgenomen als (nieuw) vierde lid.
	<i>Artikel 18. Prijzen economische activiteiten</i> 4. Bij afwijking van het eerste, tweede of derde lid vanwege een publiek belang doen burgemeester en wethouders vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de activiteiten wordt gemotiveerd.	De toevoegingen in de oude verordening bij elk lid 1 t/m 3 zijn nu in een apart lid 4 opgenomen.
<i>Artikel 13. Prijzen economische activiteiten</i> 4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van: a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid; b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak; c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden; d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen; e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;	<i>Artikel 18. Prijzen economische activiteiten</i> 5. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in het vorige lid zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van een van de uitzonderingen zoals genoemd in artikel 25h van de Mededingingswet.	De opsomming in de oude verordening is opgenomen in de Mededingingswet. Door nu direct te verwijzen naar deze wet wordt altijd voldaan aan de vigerende wetgeving.

f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.		
<i>Artikel 15. Financieringsfunctie</i> Het college stelt één keer in de vier jaar een treasurystatuut op dat door de raad wordt vastgesteld. In de nota staan de richtlijnen die bij het uitvoeren van de financiële functie in acht worden genomen.	<i>Artikel 20. Financieringsfunctie</i> Burgemeester en wethouders bieden de raad eens in de vier jaar een nota leningen- en garantiebeleid aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt de werkwijze omtrent het verstrekken van leningen, garanties en risicodragend kapitaal.	Deze nota heet nu nog treasurystatuut. Tekst is aangepast cf. modelverordening VNG.
Hoofdstuk 4. Paragrafen	Hoofdstuk 5. Paragrafen bij de begroting en jaarstukken	
<i>Artikel 16. Lokale heffingen</i> Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf lokale heffingen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. de berekening van het rentepercentage voor de omslagrente voor het bepalen van de kostprijzen, bedoeld in artikel 12, zevende lid; b. de kostentoerekening van de geraamde rentekosten en de geraamde overheadkosten aan de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht; en c. de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk voor eenpersoonshuishoudingen en meerpersoonshuishoudingen.	<i>Artikel 21. Lokale heffingen</i> Burgemeester en wethouders nemen in de paragraaf lokale heffingen bij de begroting en de jaarstukken naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. de kostentoerekening van de geraamde overheadkosten aan de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht; b. onder het onderdeel beleid bedoeld in artikel 10, Aanhef en onder b, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten een overzicht van de te onderscheiden lokale heffingen, de maatstaf en de doelstelling die wordt beoogd met het opleggen van de heffing; c. de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor belastingen, rioolrechten en afvalstoffenheffing;	De tekst uit de modelverordening van de VNG is overgenomen, omdat deze uitgebreider is en de raad daarmee meer informatie verschaft.

	d. de totale opbrengst van de belastingen, rechten en leges; e. het bedrag aan kwijtscheldingen.; f. de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens.	
<i>Artikel 17. Financiering</i> In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. Het renteschema uit de BBV notitie rente (2016).	<i>Artikel 22. Financieringsparagraaf</i> In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken nemen burgemeester en wethouders naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. het renteschema conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.	De notitie rente is achterhaald. De nieuwe formulering conform de modelverordening van de VNG sluit aan op de huidige wet- en regelgeving.
<i>Artikel 18. Weerstandsvermogen & risicobeheersing</i> 1. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. de ontwikkeling van de netto schuld per inwoner; b. het saldo van de baten en lasten voor toevoegingen en onttrekkingen van reserves als percentage van de inkomsten; c. de onbenutte belastingcapaciteit onroerende zaakbelasting als percentage van de inkomsten;	<i>Artikel 23. Weerstandsvermogen & risicobeheersing</i> 1. In dit artikel wordt verstaan onder: a. netto schuld per inwoner: bruto schuld minus de omvang van de geldelijke bezittingen gedeeld door het aantal inwoners op 31 december van het begrotingsjaar. Onder bruto schuld wordt verstaan het totaal van langlopende leningen, kortlopende schulden, crediteuren, vorderingen en overlopende passiva. Onder geldelijke bezittingen wordt verstaan: het totaal van leningen aan deelnemingen, leningen aan overige verbonden partijen, leningen aan derden, langlopende uitzettingen, kortlopende uitzettingen, debiteurenvorderingen, liquide middelen en overlopende activa;	Aanpassing conform modelverordening VNG.

d. de risico's van materieel belang en tevens een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Het college brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en geeft daarbij aan in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen. e. Het college beoordeelt of er sprake is van een materieel belang. Er is in ieder geval sprake van een materieel belang als het bedrag waarvoor de gemeente aansprakelijk wordt gesteld door derden € 50.000 of meer is.	b. onbenutte belastingcapaciteit onroerendezaakbelasting: positieve uitkomst van het verschil tussen de opbrengst onroerendezaakbelasting bij de tarieven die minimaal nodig zijn voor toegang tot de procedure van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet en de (geraamde) opbrengst onroerendezaakbelasting. 2. Burgemeester en wethouders nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. de ontwikkeling van de netto schuld per inwoner; b. het saldo van de baten en lasten voor dotaties en onttrekkingen van reserves als percentage van de inkomsten; c. de onbenutte belastingcapaciteit onroerendezaakbelasting als percentage van de inkomsten; d. de wijze waarop met conjuncturele risico's en de omvang van het weerstandsvermogen wordt omgegaan; e. de wijze waarop met projectspecifieke risico's wordt omgegaan bij het bepalen van de tussentijdse winstneming en de omvang van het weerstandsvermogen.	
<i>Artikel 19. Onderhoud kapitaalgoederen</i> 2. Het college biedt de raad ten minste eens in de vier jaar een onderhoudsplan openbare ruimte aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het	<i>Artikel 24. Onderhoud kapitaalgoederen</i> 2. Burgemeester en wethouders bieden de raad ten minste eens in de vier jaar een kwaliteitsplan beheer openbare ruimte aan. Het onderhoudsplan openbare ruimte geeft het kader weer voor het beoogde	Aanpassing conform modelverordening VNG. De aanbevelingen van de stichting CROW regelen actueel en beter wat er gedaan moet worden t.a.v. het onderhoud.

onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, water, wegen, kunstwerken en straatmeubilair. De raad stelt het plan vast.	onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, water, wegen, kunstwerken en straatmeubilair. Het plan houdt daarbij rekening met beeldkwaliteit zoals vastgesteld in de CROW.	
<i>Artikel 20. Bedrijfsvoering</i> In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:	<i>Artikel 25. Bedrijfsvoering</i> Burgemeester en wethouders nemen in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op: a. de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten; b. de kosten van inhuur derden; c. de huisvestingskosten; d. de automatiseringskosten; e. de budgetten voor de raad, de griffie, de rekenkamer en de accountant; f. een toelichting op alle afwijkingen in rechtmatigheid, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen, voor zover deze de rapportagegrens, zoals bedoeld in artikel 10 overschrijden en eventueel welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen; g. een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden en de bijbehorende ministeriële regelingen, als deze voorkomen; h. rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit	Aanpassing conform de modelverordening VNG vanwege de wijziging in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit artikel is daarmee uitgebreider en geeft de raad meer informatie t.a.v. de bedrijfsvoering.

a. de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet. Daarnaast rapporteert het college in deze paragraaf over interne onderzoeken (audits) en procesoptimalisaties.	en/of slechte documentatie of naleving hiervan, als deze voorkomen; i. geconstateerde fraude door eigen medewerkers, als dit voorkomt. j. de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet; k. interne onderzoeken (audits) en procesoptimalisaties.	Oud lid a is gesplitst in j en k.
	<i>Artikel 26. Wet open overheid</i> De Wet open overheid verplicht een bestuursorgaan om jaarlijks in de begroting aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.	Nieuw Dit artikel is opgenomen o.b.v. recente wetgeving.
<i>Artikel 22. Grondbeleid</i> 2. Het college biedt de raad ten minste eens in de vier jaar een nota grondbeleid aan. De raad stelt de nota vast. In de nota wordt aandacht besteed aan; a. de strategische visie voor het toekomstig grondbeleid van de gemeente; b. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten; c. het verloop van de grond-voorraad; d. de uitgangspunten voor de verkoopprijzen van gronden;	<i>Artikel 28. Grondbeleid</i> 2. Burgemeester en wethouders bieden de raad ten minste eens in de vier jaar een nota grondbeleid aan. De raad stelt de nota grondbeleid vast. De nota grondbeleid bevat in ieder geval: a. de strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente; b. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten; c. het verloop van de grondvoorraad; d. de uitgangspunten voor de verkoopprijzen van gronden; e. de wijze waarop met de toerekening van bovenwijkse voorzieningen wordt omgegaan.	Toevoeging van lid 2e conform de modelverordening van de VNG.

	<i>Artikel 28. Grondbeleid</i> 3. Burgemeester en wethouders bieden de raad jaarlijks, indien er wijzigingen zijn, een grondprijzenbrief aan met een vastgestelde uitgifteprijs voor zowel maatschappelijke grond als intern door te leveren grond. De raad stelt de grondprijzenbrief vast.	Nieuw Deze tekst is overgenomen uit de modelverordening van de VNG.
<i>Artikel 24. Financiële organisatie</i> i. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.	<i>Artikel 30. Financiële organisatie</i> i. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van fraude van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan;	De modelverordening van de VNG spreekt van fraude i.p.v. misbruik en oneigenlijk gebruik.
	<i>Artikel 30. Financiële organisatie</i> j. het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde prestaties en de maatschappelijke effecten zodat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid, zoals vastgesteld door de raad, kunnen worden getoetst.	Nieuw Deze tekst is overgenomen uit de modelverordening van de VNG.
<i>Artikel 25. Interne controle</i> 1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.	<i>Artikel 31. Interne controle</i> 1. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen rapporteren burgemeester en wethouders daarover in de rechtmatigheidsverantwoording, zoals beschreven in artikel 24 onder f. Daarnaast informeren burgemeester en wethouders de raad over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.	Wijziging vanwege de gewijzigde rechtmatigheidsverantwoording conform. de modelverordening van de VNG.

	Toelichting	De toelichting bevat conform de modelverordening van de VNG een duiding van de verordening.
	Bijlage 2: Afschrijvingstermijnen	Nu staat dit elk jaar in de jaarstukken opgenomen.